

บุพปัจจัยของความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ

Antecedents of Foundation Education Administration Readiness
for Receive the Transferring Schools from Ministry of Education

ศรีพงศ์ บุตรงามดี¹

Sripong Butrngamdee¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาตัวแปรสำคัญที่เป็นบุพปัจจัยของความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ การศึกษาใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษาสังกัดเทศบาล จำนวน 600 ตัวอย่าง ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบจำลองสมการโครงสร้างและจากการสัมภาษณ์เจาะลึก นายกเทศมนตรี ผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษาสังกัดเทศบาล และครูที่ถ่ายโอนมาสังกัดเทศบาล ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยด้านองค์ประกอบรองส่วนท้องถิ่นและปัจจัยด้านศักยภาพในการจัดการศึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านประชาชนผู้รับบริการและความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์ประกอบรองส่วนท้องถิ่นและมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์ประกอบรองส่วนท้องถิ่นผ่านปัจจัยด้านประชาชนผู้รับบริการ 2) ขั้นตอนการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการ ดังนี้ (1)

¹ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹ Ph.D. Candidate in Development Administration, Suan Sunandha Rajapath University

การพัฒนาผู้บริหารท้องถิ่นให้มีความรู้ ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการศึกษา (2) การพัฒนาพนักงานส่วนท้องถิ่นให้เป็นนักบริหารการศึกษามืออาชีพ (3) การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และมีทรัพยากรทางการศึกษาที่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา ทั้งด้านโครงสร้าง บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และอาคารสถานที่ และ (4) การพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาท้องถิ่น และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อค้นพบได้ยืนยันความสำคัญของทฤษฎีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงซึ่งนำไปสู่ข้อเสนอแนะว่าการแก้ปัญหาความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการจำเป็นจะต้องเร่งส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมีการสรรหาบุคลากรทางการศึกษามืออาชีพส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและพัฒนาประสิทธิภาพการติดต่อสื่อสาร

คำสำคัญ : ความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน, การถ่ายโอนสถานศึกษา, บทปัจจัยของความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ขั้นตอนการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

The objectives of this research are to study the antecedents of foundation education administration readiness for the transferring of schools from the Ministry of Education.

The research is conducted via mixed methodology of quantitative and qualitative researching methods. The sample of quantitative research are 600 education division directors and the structure equation modeling is used. The sample of qualitative research are mayors, education division directors and teachers who have been transferred from Ministry of Education and the in-depth interview is used. The results are as follows : 1) Local administration organization factors and foundation education administration potential factors had a direct effect on people

factors and foundation education administration readiness, as well as an indirect effect on foundation education administration readiness. 2) The foundation education administration readiness preparation steps for the transferring of schools from the Ministry of Education : (1) The mayor development towards a better understanding , knowledge and realization of education significance. (2) The officer development to become professional educators. (3) The local administration organization development towards participative administration and sufficient educational resources in Terms of structure, personnel, budget, material, equipment and building. and (4) The people development. toward a better understanding of local education and public participative promotion. The results are consistent with the data from the qualitative research. And the results confirm the Readiness for Change Theory. The suggestions are :participative management promotion, professional education personnel recruitment, people participation promotion and communication's efficiency development.

Keywords : Foundation education administration readiness, Transferring schools, Antecedents of foundation education administration readiness, Foundation education administration readiness preparation steps

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 289 วรรคสอง บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษาอบรม และการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐโดยคำนึงถึงความสะดวกคล้อย กับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ

ซึ่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มาตรา 16 ถึง มาตรา 19 ได้บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 41 ได้บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือ

ทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น

จากสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นจำนวนมากที่ขาดแคลนทรัพยากรสำหรับใช้ในการจัดการศึกษา เช่น การขาดแคลนครู วัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนต่างๆ เป็นต้น จนต้องขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(สุวรรณ พินิตานนท์, 2551) ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่ชนบทเป็นจำนวนมาก ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น และที่สำคัญตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ได้บัญญัติให้มีการถ่ายโอนสถานศึกษาของกระทรวง ศึกษาธิการ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำหนดในแผนปฏิบัติการจึงนำไปสู่การกำหนดนโยบายการถ่าย

โอนสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดการศึกษาของประเทศไทยเป็นการจัดการศึกษาของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนซึ่งคาดหวังให้การจัดการศึกษาดังกล่าวสามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี เมื่อถ่ายโอนสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว คุณภาพการศึกษาที่ประชาชนได้รับจะต้องไม่ต่ำกว่าเดิม ซึ่งในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดไว้ว่า คุณภาพของการให้บริการสาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนมาจะต้องดีขึ้นหรือไม่ต่ำกว่าเดิม ประกอบกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพเด็กซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีความสำคัญต่ออนาคตของประเทศชาติ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไปดำเนินการโดยที่ยังไม่มีความพร้อม ก็อาจสร้างความเสียหายให้แก่ประเทศชาติได้

จากการทบทวนผลการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่มีความพร้อมในการจัดการ

ศึกษาเพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจาก
กระทรวงศึกษาธิการ เพราะยังขาดบุคลากร
ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา และ
ยังมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะไปช่วยเหลือด้าน
การศึกษาอย่างเต็มที่ตามความต้องการของ
โรงเรียน (สมหวัง คันธรส, 2543 ; สำราญ
ชวนวัน, 2546 ; สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา, 2545 ;
ศิริธรรม จันทพันธ์, 2544 ; มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2545 ; สุรพล ทองชาติ, 2544
; ประภาพรณ ไชยวงษ์, 2544 ; ลำลี เก่งทอง,
2543 ; ทวีศักดิ์ ดำรักษ์ และคณะ, 2542)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นสมควร
วิจัยบุปัจจัยของความพร้อมในการจัดการ
ศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษา
จากกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้มา
ซึ่งข้อมูลสำหรับใช้ประกอบในการพัฒนาขั้น
ตอนการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้
มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะทำให้องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสามารถในการ
จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีคุณภาพ
และมีความพร้อมในการรับถ่ายโอนสถาน
ศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ

วัตถุประสงค์

1. ระดับของปัจจัยด้านองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจัยด้านศักยภาพใน
การจัดการศึกษา และปัจจัยด้านประชาชน
ผู้รับบริการที่มีผลต่อความพร้อมในการจัดการ
ศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษา
จากกระทรวงศึกษาธิการ

2. ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้าน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจัยด้านศักยภาพ
ในการจัดการศึกษา และปัจจัยด้านประชาชน
ผู้รับบริการที่มีผลต่อความพร้อมในการจัดการ
ศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจาก
กระทรวงศึกษาธิการ

3. ขั้นตอนการเตรียมความพร้อม
ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอน
สถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ

ขอบเขตของการวิจัย

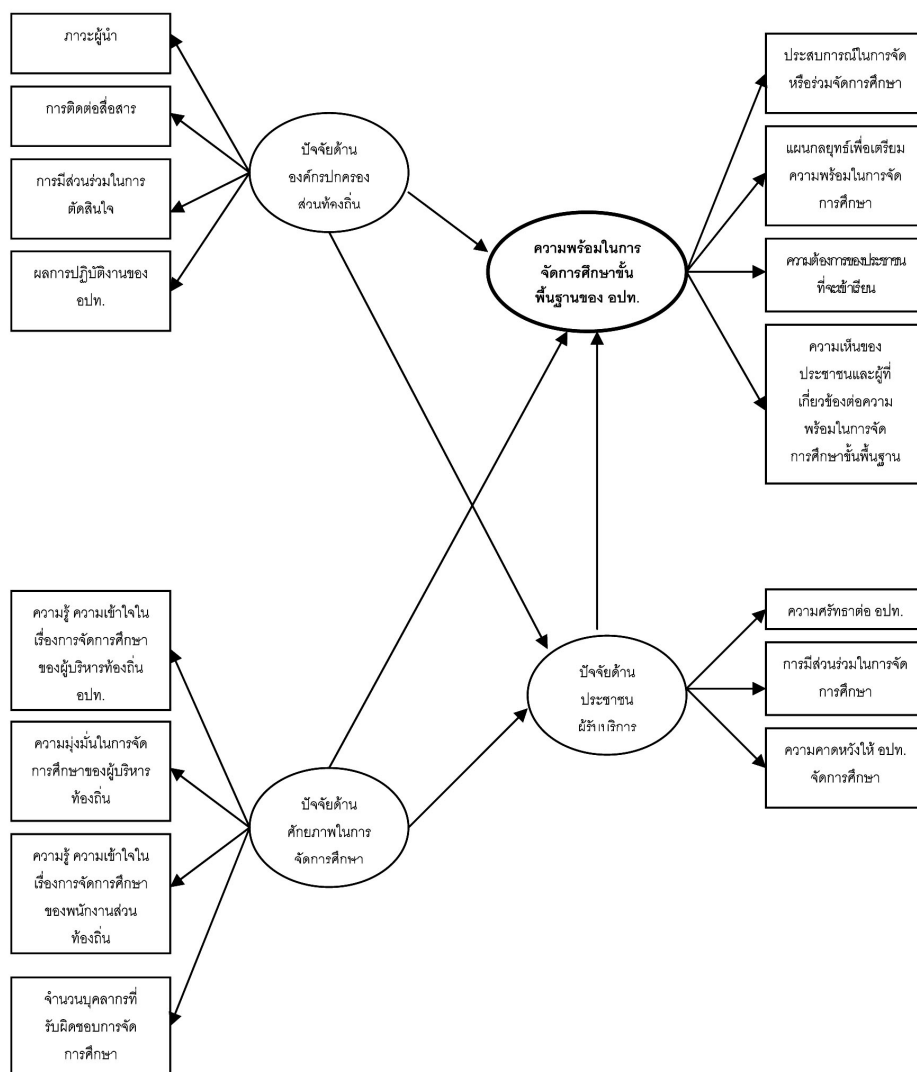
การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา
บุปัจจัยของความพร้อมในการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจาก
กระทรวงศึกษาธิการ ขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลเท่านั้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้จากการบูรณาการแนวคิดปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงของ Steward (1994) Glidewell (1986) Fitzgerald (1988) Harvey and Wald (1989) และ Kotter and Schlesinger (1979) ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านศักยภาพ และปัจจัยด้านลูกค้า โดยกำหนดให้บุพปัจจัยของความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ภาวะ

ผู้นำการติดต่อสื่อสาร การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจัยด้านศักยภาพในการจัดการศึกษา ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น ความมุ่งมั่นในการจัดการศึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาของพนักงานส่วนท้องถิ่น และจำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา และปัจจัยด้านประชาชนผู้รับบริการ ได้แก่ ความศรัทธาของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความคาดหวังให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิด

บุพปัจจัยของความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ

สมมติฐาน

จากกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถเขียนสมการโครงสร้างซึ่งเป็นสมมติฐานได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านประชาชนผู้รับบริการ (PEOPLE) ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(Local Administration Organization : LOCAL) และปัจจัยด้านศักยภาพในการจัดการศึกษา (Education Admini stration Potential : EDADMIN) $PEOPLE = f(LOCAL, EDADMIN)$ (1)

สมมติฐานที่ 2 ความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจาก กระทรวงศึกษาธิการ (Foundation Education Administration Readiness : READY) ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Loca Administration Organization : LOCAL) ปัจจัยด้านศักยภาพในการจัดการศึกษา (Education Administration Potential : EDADMIN) และปัจจัยด้านประชาชนผู้รับบริการ(PEOPLE) $READY = f(LOCAL, EDADMIN, PEOPLE)$ (2)

วิธีการวิจัย

วิธีการวิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ สำหรับการศึกษาในระดับและอิทธิพลของบุพปัจจัยของความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ และใช้การวิจัยเชิงคุณภาพสำหรับการ ศึกษาขั้นตอนในการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวง ศึกษาธิการ

ประชากร ได้แก่ เทศบาลทั่วประเทศ จำนวน 1,619 แห่ง ซึ่งจำแนกเป็น เทศบาลนคร จำนวน 23 แห่ง เทศบาลเมือง จำนวน 140 แห่ง และเทศบาลตำบล จำนวน 1,456 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษา จำนวน 600 ราย โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) ขั้นตอนแรกทำการสุ่มตัวอย่างผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษาแบบเป็นสัดส่วนตามประเภทของเทศบาล ซึ่งมี 3 ประเภท คือ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล กลุ่มตัวอย่างผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษาของเทศบาลจึงประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษาของเทศบาลจากเทศบาลนคร

จำนวน 8 ราย เทศบาลเมือง จำนวน 52 ราย และ เทศบาลตำบล จำนวน 540 ราย ขั้นตอนที่สองนั้นทำการสุ่มตัวอย่างผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษาของเทศบาลในแต่ละประเภท

แบบเป็นสัดส่วนตามภาค ซึ่งมี 5 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออก

ตัวแปรที่ศึกษา

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประเภทของเทศบาล	เทศบาลนคร		เทศบาลเมือง		เทศบาลตำบล		รวม	
	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)
เหนือ	5	2	21	8	331	123	357	133
กลาง	6	2	41	15	287	106	334	123
ตะวันออกเฉียงเหนือ	4	1	30	11	489	181	523	193
ใต้	7	2	30	11	210	78	247	91
ตะวันออก	1	1	18	7	139	52	158	60
รวม	23	8	140	52	1,456	540	1,619	600

ตัวแปรอิสระ คือ (1) ปัจจัยด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ภาวะผู้นำ การติดต่อสื่อสาร การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2) ปัจจัยด้านศักยภาพในการจัดการศึกษา ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น และ ความมุ่งมั่นในการจัดการศึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาของพนักงานส่วนท้องถิ่น และจำนวน

บุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา (3) ปัจจัยด้านประชาชนผู้รับบริการ ได้แก่ ความสำเร็จของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตัวแปรตาม คือ ความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอน

สถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมีทั้งหมด 5 ตอน สำหรับให้ผู้อำนวยการสำนัก/กองการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ตอบ ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านศักยภาพในการจัดการศึกษา ตอนที่ 4 ปัจจัยด้านประชาชนผู้รับบริการ และตอนที่ 5 ความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสร้างและพัฒนาขึ้น โดยทำการตรวจสอบความเที่ยงตรง(Validity)โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และตรวจสอบความเชื่อมั่น(Reliability) โดยทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง พบว่าแบบสอบถามปัจจัยด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีค่าความเชื่อมั่น 0.97 แบบสอบถามปัจจัยด้านศักยภาพในการจัดการศึกษา มีค่าความเชื่อมั่น 0.96 แบบสอบถามปัจจัยด้านประชาชนผู้รับบริการ มีค่าความเชื่อมั่น 0.91 และแบบสอบถามความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีค่าความเชื่อมั่น 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความ

ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาไปติดต่อขอความอนุเคราะห์จากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในการจัดเก็บข้อมูลจากเทศบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นออกหนังสือคำสั่งแบบสอบถามผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย จำนวน 600 ราย ปรากฏว่าผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนเพียง 328 ราย แต่ต่อมา 3 สัปดาห์ได้รับทยอยเพิ่มขึ้นรวมเป็น 521 ราย จึงได้ทำการตรวจสอบเทศบาลกลุ่มตัวอย่างที่เหลือ จำนวน 79 ราย และได้ติดต่อประสานขอความร่วมมือทางโทรศัพท์โดยตรงเป็นรายบุคคลจึงสามารถติดตามแบบสอบถามได้ครบทั้ง 600 ราย

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแปรปรวน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และค่าสถิติในการหาคุณภาพเครื่องมือ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS for Windows version 11.5) และทดสอบแบบจำลองการวิจัยเป็นการหาความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น โดยใช้โปรแกรมลิสเรล 8.30 (LISREL 8.30) โดยผู้วิจัยทำการตรวจสอบการเข้าได้ดีของแบบจำลอง (Overall fit) ดังนี้ (Jöreskog

& Sörbom, 1993, 120 –131)

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สำหรับปัจจัยด้านศักยภาพในการจัดการศึกษาพบว่า ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาของพนักงานส่วนท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และรองลงมาคือ ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น ส่วนปัจจัยด้านประชาชนผู้รับบริการพบว่า ความคาดหวังให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ความศรัทธาของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ปัจจัยด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วย ภาวะผู้นำ การติดต่อสื่อสาร การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านประชาชนผู้รับบริการ และมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับปัจจัยด้านศักยภาพในการจัดการศึกษาซึ่งประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น ความมุ่งมั่นในการจัดการศึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น

ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาของพนักงานส่วนท้องถิ่น และจำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยด้านประชาชนผู้รับบริการ และมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านประชาชนผู้รับบริการซึ่งประกอบด้วย ความศรัทธาของประชาชนต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และความคาดหวังให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษา มีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ขั้นตอนการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการดังนี้

1. พัฒนาผู้บริหารท้องถิ่นให้มีลักษณะที่เอื้อต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ (1) มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษา

และการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา (2) เห็นความสำคัญของการศึกษา (3) มีวิสัยทัศน์ด้านการศึกษา (4) มีความมุ่งมั่นในการจัดการศึกษา และ (5) มีภาวะผู้นำที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง

2. พัฒนาพนักงานส่วนท้องถิ่นให้มีลักษณะที่เอื้อต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวง ศึกษาธิการ ได้แก่ (1) ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา ตลอดจนกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับและประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจด้านการ ศึกษา (2) เป็นนักบริหารการศึกษามีอาชีพ

3. พัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีลักษณะที่เอื้อต่อการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ (1) มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการ ศึกษาโดยตรง (2) มีผู้บริหารการศึกษามีอ าชชีพ และมีบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถในจำนวนที่เพียงพอ (3) มีวัสดุ อุปกรณ์และอาคารสถานที่สำหรับจัดการศึกษา (5) มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (6) มีสภา

ท้องถิ่นที่เห็นความสำคัญของการศึกษาและ พร้อมที่จะสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (7) มีการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจ ในเรื่องการจัดการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นระหว่างบุคลากรภายในองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชน (8) มีผล การปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จจนเป็นที่ ยอมรับของประชาชนทั่วไป

4. พัฒนาประชาชนให้มีลักษณะ ของประชาชนที่เอื้อต่อการเตรียมความพร้อม ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอน สถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ (1) มีความเชื่อมั่นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี ความสามารถในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) มีความคาดหวังและต้องการให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนโรงเรียนมา ทำการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (3) มีความ คิดเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความ พร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

ข้อค้นพบจากผลการวิจัยที่พบ ว่า ปัจจัยด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี อิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการจัดการ ศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้อง

ถิ่นมากที่สุคนั้นจำเป็นต้องเร่งทำการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาโดยตรง มีผู้บริหารการศึกษามีอาชีพ และมีบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถในการดำเนินงานที่เพียงพอ มีงบประมาณที่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา มีวัสดุ อุปกรณ์ และอาคารสถานที่สำหรับจัดการศึกษา มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม มีสภาพท้องถิ่นที่เห็นความสำคัญของการศึกษาและพร้อมที่จะสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระหว่างบุคลากรภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและบุคคลที่เกี่ยวข้องในการถ่ายโอนสถานศึกษา และมีผลการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จจนเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เปิดโอกาสให้พนักงานส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีผลการปฏิบัติงานที่เป็นที่ยอมรับของประชาชน จะทำให้ประชาชนเกิดศรัทธาต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ

พร้อมที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมและให้การช่วยเหลือในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งความศรัทธาดังกล่าวจะทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่ามีความสามารถที่จะจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ และจะนำไปสู่ความต้องการหรือความคาดหวังให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนโรงเรียน

สำหรับข้อค้นพบที่ว่า ปัจจัยด้านประชาชนผู้รับบริการมีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรองจากปัจจัยด้านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จำเป็นจะต้องเร่งทำการพัฒนาประชาชนในท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาและการถ่ายโอนโรงเรียน ซึ่งสามารถทำได้หลายแนวทางด้วยกัน เช่น การประชุมชี้แจง การแจกเอกสาร แผ่นพับ แผ่นปลิว วิทยุชุมชน หรือการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อเท็จจริงและประโยชน์ที่จะได้รับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจากการรับถ่ายโอนโรงเรียน ซึ่งเมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจแล้ว ก็จะทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจในความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนให้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนโรงเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนมีความผูกพันต่อโรงเรียน เกิดความรู้สึกการเป็นเจ้าของโรงเรียน และทำให้ทราบถึงศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้ประชาชนอีกทางหนึ่งด้วย

ส่วนข้อค้นพบที่ว่า ปัจจัยด้านศักยภาพในการจัดการศึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรองจากปัจจัยด้านประชาชนผู้รับบริการนั้น จะต้องเร่งพัฒนาผู้บริหารท้องถิ่นให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการ ศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา จะได้เห็นความสำคัญของการศึกษา มีวิสัยทัศน์ด้านการศึกษา มีความมุ่งมั่นในการจัดการศึกษา และมีภาวะผู้นำที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งพัฒนาพนักงานส่วนท้องถิ่นด้วยการให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา ตลอดจนกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการถ่าย

โอนภารกิจด้านการ ศึกษา นอกจากนี้จะต้องสรรหาและพัฒนาให้ผู้ชำนาญการสำนัก/กองการศึกษาเป็นนักบริหารการศึกษามืออาชีพตลอดจนบรรจุแต่งตั้งบุคลากรทางการศึกษาให้เต็มตามกรอบอัตรากำลัง เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพหรือมีความพร้อมทางด้านบุคลากรสำหรับจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1) ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

(1) ควรจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาแก่พนักงานส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เนื่องจากพนักงานส่วนท้องถิ่นยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

(2) ควรจัดทำคู่มือประชาชนในเรื่องภาษี เพื่อให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการชำระภาษี และชำระภาษีความเต็มใจถือเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอต่อการจัดการศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องภาษีไม่เห็นประโยชน์ของการชำระภาษีทำให้

รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา

(3) ควรจัดเวทีเสวนาเพื่อหารูปแบบและแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ทั้งนี้ เนื่องจากผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน จนเป็นที่ยอมรับของประชาชนจะทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้

(4) ควรจัดทำคู่มือหรือจัดการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนยังมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำ หากประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับที่สูงขึ้น จะทำให้ประชาชนได้รับทราบถึงศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีความเชื่อมั่นต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่ามีความสามารถในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้

2) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(1) ควรวางยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาและการถ่ายโอน

ภารกิจด้านการศึกษา เพื่อให้พนักงานส่วนท้องถิ่นมีความรู้ ความสามารถในการเตรียมความพร้อมที่จะรับถ่ายโอนโรงเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการ หรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเอง ทั้งนี้ เนื่องจากพนักงานส่วนท้องถิ่นยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

(2) ควรกำหนดมาตรฐานให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการจัดให้มีสำนัก/กองการศึกษา พร้อมทั้งสรรหานักบริหารการศึกษา มืออาชีพและสรรหาบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพให้ครบตามกรอบอัตรากำลัง เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน่วยงานและบุคลากรที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง ทั้งนี้ เนื่องจากมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่มีสำนัก/กองการศึกษา หรือไม่มีนักบริหารการศึกษา/นักวิชาการศึกษา

(3) ควรวางยุทธศาสตร์การพัฒนากองทุนส่วนท้องถิ่นมีรายได้ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอต่อการจัดการศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา

(4) ควรวางยุทธศาสตร์ส่งเสริม

สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้บุคลากรส่วนท้องถิ่นมีความผูกพันต่อสิ่งที่ได้ร่วมกันตัดสินใจ จะได้ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังมีการบริหารจัดการที่ยึดผู้บริหารท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง

(5) ควรวางยุทธศาสตร์การพัฒนาสมาชิกสภาท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาก่อสมาชิกสภาท้องถิ่น เพื่อให้สภาท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการศึกษาและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ เนื่องจากสมาชิกสภาท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษา จึงไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา

(6) ควรวางยุทธศาสตร์การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ทั้งภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนและบุคคลที่เกี่ยวข้องในการถ่ายโอนสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา ซึ่งจะทำให้พนักงานส่วนท้องถิ่น

และประชาชน ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่ต่อต้านและพร้อมที่จะสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนโรงเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

(7) ควรวางยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบความสำเร็จจนเป็นที่ยอมรับของประชาชน จะได้ทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในการศักยภาพในการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะส่งผลถึงความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่ประสบความสำเร็จจนเป็นที่ยอมรับของประชาชน

(8) ควรวางยุทธศาสตร์การพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาและการถ่ายโอนโรงเรียนแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนให้การสนับสนุนให้องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนโรงเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา

(9) ควรวางยุทธศาสตร์การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะทำให้ประชาชนได้รับทราบถึงศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความผูกพันต่อโรงเรียน จนเกิดความรู้สึกการเป็นเจ้าของโรงเรียน และมีความเชื่อมั่นในความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงทำให้ประชาชนไม่ทราบถึงการดำเนินงานและศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำไปสู่การขาดความเชื่อมั่นต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าจะมีความสามารถในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือไม่

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

(1) ควรจัดการฝึกอบรมให้ผู้

บริหารท้องถิ่นได้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษา และเห็นความสำคัญของการศึกษา มีวิสัยทัศน์ด้านการศึกษา มีความมุ่งมั่นที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติ และพร้อมที่จะรับถ่ายโอนโรงเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา จึงไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา

(2) ควรจัดการฝึกอบรมให้พนักงานท้องถิ่นได้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะทำให้พนักงานส่วนท้องถิ่นมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการรับถ่ายโอนโรงเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เนื่องจากพนักงานส่วนท้องถิ่นยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา ทำให้พนักงานส่วนท้องถิ่นยังไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะดำเนินการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการรับถ่ายโอนโรงเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการ

(3) ควรศึกษาหารูปแบบและแนวทางในการพัฒนาให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ผู้บริหาร

ท้องถิ่นมีภาวะผู้นำที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการรับถ่ายโอนโรงเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เนื่องจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นภาวะผู้นำที่เอื้อต่อพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการรับการถ่ายโอนจากกระทรวงศึกษาธิการ

(4) ควรศึกษาหารูปแบบ กรอบอัตรากำลัง มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง และคุณสมบัติบุคลากรตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากรูปแบบโครงสร้าง กรอบอัตรากำลัง มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง และคุณสมบัติบุคลากรตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งยังไม่เหมาะสมกับบริบทในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(1) ควรวางยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้บริหารท้องถิ่น เช่น การจัดการฝึกอบรม สัมมนา หรือศึกษาดูงาน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาและการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษาแก่ผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการศึกษา มีวิสัยทัศน์ด้านการศึกษามีความมุ่งมั่นที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติ และพร้อมที่จะรับถ่าย

โอนโรงเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา

(2) ควรสร้างเครือข่ายการพัฒนา

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้แก่ผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีภาวะผู้นำที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนโรงเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารท้องถิ่นส่วนใหญ่มีภาวะผู้นำที่ไม่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง

(3) ควรกำหนดมาตรการให้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสำนัก/กองการศึกษา เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง ทั้งนี้ เนื่องจากมี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งจัดการศึกษาโดยไม่มีสำนัก/กองการศึกษาสำหรับทำหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาโดยตรง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(4) ควรกำหนดมาตรการให้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการสรรหานักบริหารการศึกษามีอาชีพและสรรหามูลค่าทางการศึกษาที่มีคุณภาพให้ครบตามกรอบอัตรากำลัง เพื่อให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบุคลากรสำหรับบริหารจัดการศึกษา

ครบถ้วนตามกรอบอัตรากำลัง ทั้งนี้ เนื่องจากมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ไม่มีพนักงานส่วนท้องถิ่นที่เป็นการศึกษานักบริหารการศึกษามืออาชีพและขาดแคลนบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

(5) ควรส่งเสริม และสนับสนุนงบประมาณตลอดจนทรัพยากรทางการศึกษาต่างๆ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาคู่ขนานกับกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เนื่องจากมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับจัดการศึกษา

(6) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นควรทำความเข้าใจร่วมกันกับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู วิทยากร และเข้าใจในนโยบายการถ่ายโอนโรงเรียนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เนื่องจากมีการต่อต้านจากหน่วยงานและบุคคลดังกล่าวในหลายพื้นที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำการวิจัยบุปปัจจัยของความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

และองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้ เนื่องจากยังไม่มี การวิจัยบุปปัจจัยของความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล

2) ควรทำการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารท้องถิ่น โดยผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาหรือกระบวนการทางพฤติกรรมศาสตร์ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีภาวะผู้นำที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ เนื่องจากยังไม่มี การวิจัยเชิงทดลองเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารท้องถิ่นให้เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง โดยผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาหรือกระบวนการทางพฤติกรรมศาสตร์

3) ควรทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อหาวิธีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เนื่องจากมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง แต่รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน ยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร จึงทำให้การมีส่วนร่วม

ร่วมของประชาชนอยู่ในระดับต่ำ

ปัจจัยทาง การเมือง

4) ควรทำการศึกษาวิจัยปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปัจจัยทางการเมืองที่ส่งผลต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับ

5) ควรทำการวิจัยประเมินคุณภาพของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนมาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ เนื่องจากการถ่ายโอนสถานศึกษาของกระทรวง ศึกษาธิการมาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งผล

กระทบต่อคุณภาพการศึกษา

References

- Chaiwong, Prapapan. (2001). **Analysis of Role of Sub-district Administrative Organization In Educational Management, and Participation in Educational Management.** Doctor of Education Thesis (Educational Administration) Bangkok: Graduate School, Chulalongkorn University.
- Chuanwan, Samran. (2003). **A Study of Potentiality in Enhancing the Educational Management of Sub-district Administrative Organization in Official Audit Area 4.** Rachaburi: Office of Official Audit of Official Audit Area 4.
- Damrak, Taweesak. et. al., (1999). **Educational Decentralization for Sub-district Administrative Organization.** A Report of Training Group in NBS Program 1, cohort 28, College of Administrators, Institute of Government Official, Office of the Civil Service Commission.
- Fitzgerald, T.H. (1988). **Can change in organizational culture really be managed ?** *Organizational Dynamics*, Vol. 17 p 4-15.
- Glidewell, J.C. (1986). **Corporate cultures : Research implications for human resource**

- development. Alexdria, VA : American Society for Training and Development.
- Harvey, D.F., and Wald, R.A., (1989). **Changing an organizational cluture**. Proceeding, Southern Management Association
- Jantapan, Siri-dharm. (2001). **Readiness for Implementation of Educational Management based on National Education Act 1999 of Local Administrative Organization in Yala Province Area**. Nakonpatom: Mahidon University.
- Joreskog. K. G. & Sorbom. D. (1993). **Lisrel 8 : Structural Equation Modeling with the Simplis command language**. Chicago : Software International.
- Kantarod, Somwang. (2010). **A Study of Possibility in Model for Local Administrative Organization Participating in Basic Educational Management of Primary Schools, under the Office of Chiangmai Primary Education**. Chiangmai: Chiangmai: No date of publishing.
- Kotter, J.P. and Schlesinger, L.A. (1979, March-April). **Choosing strategies for change**. **Harrvard Business Review**. Vol.57 No.2 p. 106. Office of Serngsang District Primary Education. (2002). **Factors affecting Educational Management of Local Administrative Organization, Nakonrachasima: Office of Serngsang District Primary Education**.
- Pintanon, Suwan. (2003). **Factors affecting Strength of Sub-district Administrative Organization, Bangkok: Asa-raksa-dindan**.
- _____. (2008). **Budget Support for Basic Education Schools**. Bangkok: Office of Cooperation and Development for Local Educational Management.
- Tongchat, Surapon. (2001). **A Study of Readiness in Educational Management of Local Administrative Organization, Yala, Pattanee, and Naratiwad Provinces, Yala : Office for Development of Education, Religion, and Culture Education Service Area 5**.

